

Εκπαιδευτικό Συνέδριο

«ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΑ»

Βιωματικά εργαστήρια

Σχεδιασμός και εφαρμογή: Σύμβουλοι Μουσειακής Αγωγής, Σύμβουλοι Εικαστικής Αγωγής και Σύμβουλοι Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Εικαστικής Αγωγής

Βυζαντινό Μουσείο Ιδρύματος Αρχ. Μακαρίου Γ΄

Θεματική ενότητα: *Οι τοιχογραφίες του Αγίου Ευφημιανού, Λύσης: Δέηση προς τον ουρανό*

Οργάνωση: Φωτεινή Λάρκου

Συνεργασία: Διαμάντω Σολομωνίδου, Έλενα Χατζηπιερή

Περιεχόμενο:

Το βιωματικό αυτό εργαστήρι στοχεύει να προσεγγίσει το θέμα της καταστροφής της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου και συγκεκριμένα το εκκλησάκι του Αγίου Ευφημιανού Λύσης και τις τοιχογραφίες που επαναπατρίστηκαν και χρονολογούνται στο τέλος του 13ου αιώνα.

Μέσα από το εργαστήρι οι εκπαιδευτικοί θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μία πρόταση προσέγγισης με βιωματικό χαρακτήρα. Η πρόταση περιλαμβάνει δραστηριότητες στον κύκλο και στις ομάδες, όπου οι συμμετέχοντες θα έρθουν σε επαφή με πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές που θα τους βοηθήσουν να κάνουν τη διασύνδεση του κατεχόμενου εξωκκλησιού με τις τοιχογραφίες που έχουν επαναπατριστεί στο Βυζαντινό μουσείο. Παράλληλα μέσα από την παρατήρηση, περιγραφή και προβληματισμό θα γίνει μία θεματική, μορφολογική και νοηματική προσέγγιση των τοιχογραφιών για να καταλήξουν σε καλλιτεχνική δημιουργία, αλλά και γνωριμία με τα υλικά του αγιογράφου.

Το εργαστήρι θα ολοκληρωθεί με εισηγήσεις/ανταλλαγή ιδεών για επέκταση του προτεινόμενου εκπαιδευτικού προγράμματος, αλλά και αξιοποίησή του για τη δημιουργία άλλων με παρόμοια θεματική.

Πινακοθήκη Ιδρύματος Αρχ. Μακαρίου Γ΄

Θεματική ενότητα: *Από τη ρεαλιστική στην αφαιρετική τέχνη μέσα από τα έργα τριών Κύπριων καλλιτεχνών*

Οργάνωση: Έφη Ιωακείμ

Συνεργασία: Νικολέτα Αυγουστή, Έφη Πηλαβά

Περιεχόμενο:

Ο εκθεσιακός χώρος της πινακοθήκης του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ φιλοξενεί μια πλούσια συλλογή έργων Κυπρίων καλλιτεχνών διαφόρων γενεών. Οι συμμετέχοντες στο εργαστήριο αυτό θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν έργα τριών Κυπρίων καλλιτεχνών (Μιχαήλ Κκάσιαλος, Λευτέρης Σεργίου, Καίτη Φασουλιώτου-Στεφανίδου) και να διερευνήσουν τρόπους με τους οποίους τα έργα μπορούν να αξιοποιηθούν σε δραστηριότητες που θα οδηγήσουν σταδιακά στην κατανόηση της ρεαλιστικής και της αφαιρετικής τέχνης. Θα εμπλακούν σε δραστηριότητες σχετικές με τα εικαστικά στοιχεία των έργων, τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται και τα νοήματα των έργων και θα γνωρίσουν διδακτικές στρατηγικές οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν με οποιαδήποτε εικαστικά έργα σε άλλους χώρους όπως πινακοθήκες, εκθέσεις, σχολείο.

Ναός Αγίου Αντωνίου (εντός των τειχών) στη Λευκωσία

Θεματική ενότητα: *Το ξυλόγλυπτο εικονοστάσι στον ναό του Αγίου Αντωνίου – «Μια πολλαπλή πρόταση... Ένα άνοιγμα οριζόντων»*

Οργάνωση: Στέλιος Αγαπίου

Συνεργασία: Μαρίνα Πρωτοπαπά-Κελίρη, Ήρα Παπαγεωργίου

Περιεχόμενο:

Το εργαστήρι με θέμα «Ξυλόγλυπτο εικονοστάσι στον ναό Αγίου Αντωνίου» έχει στόχο να προσφέρει στους εκπαιδευτικούς μια πολλαπλή πρόταση για αξιοποίηση ενός θρησκευτικού μνημείου στη μαθησιακή διαδικασία. Οι εκπαιδευτικοί, συμμετέχοντας σε ποικίλες δραστηριότητες, θα ανακαλύψουν τόσο τον τρόπο προσέγγισης ενός ναού ως μέσο απόκτησης γνώσης με παιγνιώδη μορφή, ενίσχυσης των εικαστικών εμπειριών και αισθητικής απόλαυσης όσο και την ευκαιρία που προσφέρει για διασύνδεσή του με την ιστορία και τον πολιτισμό μας και όχι μόνο με τη θρησκευτική και λατρευτική ζωή.

Οι συμμετέχοντες θα μελετήσουν το ξυλόγλυπτο εικονοστάσι που υπάρχει στον ναό. Μέσω βιωματικών δραστηριοτήτων θα ανακαλύψουν τις παραστάσεις που κρύβονται σ' αυτό και προέρχονται από την Αγία Γραφή, τα χριστιανικά σύμβολα και τη λαϊκή τέχνη. Θα μελετήσουν το έργο με διάφορες αισθήσεις, θα δημιουργήσουν την ταυτότητά του και θα έλθουν σε επαφή με την τέχνη της ξυλογλυπτικής. Οι ιδέες που θα παρουσιαστούν θα αποτελέσουν χρήσιμο και καλό υλικό για τη συναλλαγή του σχολείου με διάφορα θρησκευτικά μνημεία.

Το εργαστήρι αποτελεί μια πολλαπλή πρόταση, ένα άνοιγμα οριζόντων... Μπορούν να την εφαρμόσουν οι εκπαιδευτικοί στον ναό της γειτονιάς τους ή σε ένα εξωκλήσι και όχι μόνο!

Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου

Θεματική ενότητα: **«Σκηνοθετώντας» ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης**

Οργάνωση: Κλειώ Φλουρέντζου

Συνεργασία: Γιάννα Μαρία Παναγή

Περιεχόμενο:

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου εργαστηρίου οι εκπαιδευτικοί αναλαμβάνουν ρόλο «σκηνοθέτη» / «παραγωγού». Μέσω συγκεκριμένων υποβοηθητικών δραστηριοτήτων ενεργοποίησης των αισθήσεων, διερεύνησης, «ανάκρισης» εκθεμάτων, σύγκρισης, αξιολόγησης, προβαίνουν στην οργάνωση / δημιουργία / παρουσίαση σύντομων «σκηνών ταινίας». Ξεκινώντας από τη σύλληψη της αρχικής ιδέας (αφορμή έργα του λαϊκού ζωγράφου Μιχαήλ Κκάσιαλου – αρχές και μέσα του 20^{ου} αιώνα), προχωρούν στη δημιουργία σύντομου σεναρίου, στην επιλογή σκηνικού, αντικειμένων, κατάλληλων κοστούμιών, μουσικής υπόκρουσης, τίτλου, φωτογραφίας και τέλος στην παρουσίαση του τελικού αποτελέσματος (έντυπη ή θεατρική). Ακολουθούν εισηγήσεις για τις προοπτικές επέκτασης του συγκεκριμένου ενδεικτικού εκπαιδευτικού προγράμματος, στα πλαίσια διαφόρων γνωστικών αντικειμένων, σύμφωνα με τη στοχοθεσία του ΝΑΠ, καθώς και εισηγήσεις για δραστηριότητες, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση για την εφαρμογή του συγκεκριμένου και παρόμοιων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Μουσεία Παγκυπρίου Γυμνασίου

Θεματική ενότητα: **«Μια σάκα γεμάτη ιστορίες» Η τεχνική του storytelling στα μουσεία.**

Οργάνωση: Χριστιάνα Παπαδοπούλου

Συνεργασία: Μαρία Γιαλλουρίδου, Γεωργία Σπανού

Περιεχόμενο:

Τα Μουσεία του Παγκυπρίου είναι γεμάτα με τις ιστορίες των ανθρώπων που πέρασαν από το ιστορικό αυτό σχολείο ως μαθητές, ως εκπαιδευτικοί, ως στηρίζον προσωπικό, ως δωρητές. Στο βιωματικό Εργαστήριο χρησιμοποιείται η τεχνική της αφήγησης ως τρόπος να οδηγήσει τον επισκέπτη στα εκθέματα ζωντανεύοντας τα. Με αφορμή την ιστορία μιας μαθήτριας που πέρασε από το σχολείο και τα μικρά απρόοπτα πίσω από την καθημερινότητα, οι συμμετέχοντες καλούνται να αξιολογήσουν, να βρουν καλές πρακτικές και να προεκτείνουν την τεχνική. Μέσα από διαδικασίες σύνθεσης εφαρμόζουν την τεχνική δημιουργώντας μικρές ιστορίες βασισμένες σε εκθέματα καθώς και σε επιπλέον πληροφοριακό υλικό από το αρχείο του σχολείου. Παράλληλα συζητούν την προέκταση στο χώρο του δικού τους σχολείου καθώς και σε άλλους χώρους πολιτισμού της περιοχής τους. Τεχνικές δημιουργίας ιστοριών στο σχολείο με τους μαθητές καθώς και διαθεματικές προεκτάσεις μιας μουσειακής εμπειρίας στο σχολείο με βάση τα ΝΑΠ αποτελούν την κατακλειδα του βιωματικού. Οι ιστορίες που θα δημιουργηθούν θα μπουν μέσα στη σάκα και θα την γεμίσουν.

Εθνολογικό Μουσείο Οικία Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου

Θεματική ενότητα: **«Στου Χατζηγεωργάκη ή στις Μαρουθιάς; Ερευνώντας το φύλο σε ένα σπίτι-μουσείο»**

Οργάνωση: Δέσποινα Πασιά

Συνεργασία: Κάκια Ανδρονίκου, Στάλω Αντωνίου, Όλγα Οικονομίδου

Περιεχόμενο:

Το εργαστήριο διερευνά την έννοια του Φύλου σε ένα σπίτι – μουσείο όπου δεν παρέχονται πληροφορίες για το κτίριο ή τα άτομα που έζησαν μέσα στο σπίτι. Σε μια προσπάθεια υπέρβασης της δυσκολίας αυτής, η ομάδα που συμμετέχει καλείται να επιτελέσει τριών ειδών παρεμβάσεις μέσα στο χώρο οι οποίες εμπνέονται από σύγχρονες καλλιτεχνικές και εικαστικές πρακτικές. Σκοποί του εργαστηρίου είναι να ενθαρρυνθούν οι εκπαιδευτικοί να επανα-αξιολογήσουν το είδος γνώσης που είναι δυνατό να επιτελεστεί σε ένα μουσείο και να πειραματιστούν με πιθανούς, εφικτούς τρόπους διερεύνησης του φύλου σε ένα μουσείο. Ειδικότερα, το εργαστήριο εφαρμόζει δραστηριότητες που ενεργοποιούν τις αισθήσεις επιχειρώντας έτσι να διερευνήσει, αναδείξει και σχολιάσει διακριτές και κρυμμένες διαστάσεις του φύλου στο χώρο του συγκεκριμένου μουσείου. Παράλληλα, γίνεται χρήση απλών ηλεκτρονικών εφαρμογών κινητής τεχνολογίας για επέκταση της εμπειρίας και μετά την επίσκεψη στο μουσείο.

*Το εργαστήριο εμπνέεται τη θεματική και τον τίτλο του από την έκθεση *Στης Μαρουδιάς*, των Re-Aphrodite, που έγινε στο Εθνολογικό Μουσείο σε συνεργασία με το Δημοτικό Κέντρο Τεχνών το 2012-2013.